

Gemeente Alphen aan den Rijn
t.a.v. de heer W. Kaandorp
Stadhuisplein 1
2405 SH ALPHEN AAN DEN RIJN

Postadres
Postbus 1123
2302 BC Leiden
Telefoon (088) 246 5000
info@vrhm.nl
www.vrhm.nl
www.brandweer.nl/hollandsmidden

Verzenddatum	16 juni 2022	Contactpersoon	Ruud Cové	Bijlage(n)	1
Zaakkenmerk	2022-006100	Telefoon	0882465752		
Ons kenmerk	D2022-06-001104	E-mail	info@vrhm.nl		
Uw kenmerk	-	Onderwerp	Ontwerpbestemmingsplan Magnolia, Alphen aan den Rijn		
Uw brief van	8 juni 2022	Locatie	Magnoliastraat, Alphen aan den Rijn		

Graag bij correspondentie zaakkenmerk, ons kenmerk en onderwerp vermelden.

Geachte heer Kaandorp,

Op 8 juni 2022 heeft u de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) verzocht advies uit te brengen over de fysieke veiligheid omtrent het bestemmingsplan op de locatie Magnoliastraat, Alphen aan den Rijn. Het advies is opgesteld op basis van het adviesrecht zoals beschreven in artikel 10 en 25 vanuit de Wet Veiligheidsregio's en artikel 2.14 van de WABO.

Beschrijving plangebied

Met het bestemmingsplan wordt beoogd om twee appartementengebouwen op te richten met in totaal 135 woningen.

Advies

Om de kans op incidenten te verkleinen, de effecten te beperken en / of de zelfredzaamheid van de aanwezigen en het optreden van de hulpdiensten te verbeteren, adviseren wij u het volgende:

- Vanuit de ingediende aanvraag blijkt niet precies waar de diverse gezamenlijke toegangsdeuren worden gesitueerd. Wel staat omschreven dat deze aan de zuidoostzijde worden gesitueerd. De inzetdiepte naar de woningen aan de noordzijde (hoge deel van het gebouw) maakt dat de inzetdiepte bij een woningbrand flink oploopt. Het ontbreken van een verdere uitwerking (al dan niet met aanvullende brandbestrijdings-voorzieningen) maakt het daarmee niet mogelijk om te bepalen of de inzet van de brandweer gewaarborgd is. De toetredingsmogelijkheden met bijhorende inzetdieptes, de opstelplaatsen voor de brandweer en de bluswaterwinplaatsen moeten in samenhang beoordeeld kunnen worden. Aanvullende informatie is benodigd voor een goede beoordeling.

- De situering van de diverse gezamenlijke toegangsdeuren zijn allen richting de zuidoostkant en daarmee richting de hogedrukaardgasleiding gesitueerd. Daarmee is direct van de risicobron af vluchten niet mogelijk. Een (nood)uitgang vanuit de beide gebouwen/binnentuinen richting de Bosparkweg maakt het vluchten in de bescherming van het gebouw mogelijk.

In ons advies richten wij ons op het optimaliseren van de veiligheidssituatie. In bijlage 1 wordt nadere uitleg gegeven aan de bovenstaande adviezen.

Niet alle geadviseerde maatregelen kunnen worden opgenomen in dit bestemmingsplan, maar zijn bedoeld voor andere afdelingen binnen de gemeente. Deze maatregelen kunnen mogelijk binnen andere ruimtelijke plannen of door andere disciplines van de gemeente worden geborgd. De VRHM gaat ervan uit dat na de bestuurlijke afweging de overgenomen maatregelen bij de juiste afdeling(en) van uw gemeente bekend worden gemaakt.

Opvolging of afwijking van het advies

De informatie in dit dossier is door de gezamenlijke hulpdiensten (politie, GHOR en brandweer) besproken en vertaald naar dit advies. Bij afwijking van dit advies kan dit effecten hebben op de (multidisciplinaire) hulpverlening. Graag ontvangen wij van u een afschrift van het door u genomen besluit.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben, of wilt u graag meer informatie, dan kunt u contact opnemen met de casemanager zoals benoemd in het briefhoofd, via info@vrhm.nl of via 088 2465000.

Met vriendelijke groet,
Namens het dagelijks bestuur,

Lilian E.M. Weber-Teuben, MCPm,
Sectordirecteur Risico- en Crisisbeheersing Veiligheidsregio Hollands Midden

Digitaal verzonden aan:

- @alphenaaandenrijn.nl

In kopie verzonden aan:

- Gemeente Alphen aan den Rijn, pdv-vergunningen-fo@alphenaaandenrijn.nl

Bijlage(n):

- Adviesrapport

Bijlage 1: Adviesrapport

1. Inleiding

Dit is het adviesrapport dat hoort bij de brief met kenmerk D2022-06-001104. Dit advies is met inbreng van de brandweer (Peter Wolswijk) tot stand gekomen.

Aanleiding

U heeft ons gevraagd om een advies te geven over het ontwerpbestemmingsplan Magnolia, Alphen aan den Rijn. Beoogd wordt om twee appartementengebouwen op te richten met in totaal 135 woningen.

Bij het opstellen van het advies zijn de volgende documenten gebruikt:

- Ontwerpbestemmingsplan Magnolia inclusief bijbehorende verbeelding

2. Relevante scenario's

Er bevinden zich diverse risicobronnen binnen of in de zeer directe omgeving van het bestemmingsplan. Het betreft hierbij de volgende risicobronnen, met de daarbij behorende scenario's:

- Gebouwbrand
- Toxische wolk – Avery Dennison B.V.
- Hogedrukaardgasleiding W-517-02 - Fakkelfbrand

Er bevinden zich geen andere relevante risicobronnen binnen of in de directe omgeving van het bestemmingsplan.

3. Beschrijving situatie

Onderstaande analyse op basis van het *Kenmerkenschema* van het Instituut Fysieke Veiligheid schetst een beeld van de toekomstige ontwikkeling. De verschillende kenmerken kennen onderling ook een bepaalde mate van samenhang waardoor de kenmerken niet onafhankelijk van elkaar bekeken moeten worden maar juist in gezamenlijkheid.

Menskenmerken

De aanwezige personen in woningen zijn over het algemeen zelfredzaam. Aanwezige kinderen en ouderen worden beschouwd als verminderd zelfredzame personen. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de ouders/verzorgers de kinderen en ouderen kunnen begeleiden.

Mensen kunnen zowel wakend als slapend in het gebouw aanwezig zijn. Het risico niet tijdig te kunnen vluchten is groter wanneer mensen slapend aanwezig zijn vanwege de lagere mate van opmerkzaamheid (alertheid). De reactietijd voor ontvluchting is hierbij dan ook groter. Er wordt wel vanuit gegaan dat de aanwezigen over het algemeen bekend zijn met de inrichting van het gebouw en daarmee ook met de vluchtroutes.

Gebouw- en Plangebiedkenmerken

Het plangebied is in de huidige situatie reeds in gebruik als woongebied. In de toekomstige situatie zullen er 135 woningen gerealiseerd worden. Uit de toelichting / verbeelding blijkt dat de bouwwerken uit maximaal vijf bouwlagen zullen gaan bestaan. Ontsluiting van het plangebied zal plaatsvinden op de Magnoliastraat, Bossparkweg en de Prinses Beatrixlaan.

Incidentkenmerken

Gebouwbrand

Voor dit plangebied is een gebouwbrand een relevant scenario. Gezien de nieuwbouw zal een brand zich op basis van de bouweisen niet snel naar andere woningen uitbreiden. De woningen zullen voorzien moeten worden van rookmelders waarmee een snelle alarmering van aanwezige personen wordt versneld.

Toxische wolk – Avery Dennison B.V.

Vanuit de risicokaart is Avery Dennison een bedrijf met een risicocontour buiten het eigen perceel. Bij een calamiteit in het productieproces waarbij een toxische wolk vrijkomt is het handelingsperspectief voor de aanwezigen schuilen binnen een bouwwerk. Bouwwerken kunnen hiervoor enige tijd bescherming bieden, mits de ramen en deuren gesloten kunnen worden en de (mechanische) ventilatie afgeschakeld kan worden.

Fakkelbrand

Voor aardgastransportleidingen is een directe bronbestrijding van een incident door de brandweer niet wenselijk vanwege de aanhoudende toevoer van aardgas uit het kapotte leidingdeel. Een brand zal zich manifesteren in de vorm van een fakkelbrand. De brandweer zal zich richten op de secundaire branden die kunnen ontstaan.

Vanwege (graaf)werkzaamheden ontstaat een breuk in een hogedruk aardgasleiding. Het aardgas stroomt onder hoge druk uit. Het brandbare gas ontsteekt waardoor een fakkelbrand optreedt. De effecten van een fakkelbrand zijn hittestraling en rook. Hierdoor kunnen slachtoffers, schade en brand in de omgeving ontstaan. De warmtestraling is in combinatie met de blootstellingsduur bepalend voor het slachtoffer- en schadebeeld.

Eigenschappen hogedrukaardgasleiding

In onderstaande tabel zijn de eigenschappen van de hogedrukaardgasleiding opgenomen:

Naam	Druk	Diameter	Afstand tot plangebied	Diepteligging
W-517-02	40 bar	9 inch	80 meter	1,0 – 1,25 gronddekking

De leidingstrook is gelegen in de openbare ruimte. Aangezien de leidingstrook geen extra bescherming heeft doordat de grond niet eigendom is van de Gasunie, is de kans op beschadiging van de leiding niet verder beperkt.

Verbeelding fakkelbrandscenario

W-517-02 (afstand tot het plangebied circa 80 meter)			
Kleur	Afstand	Brandweeroptreden mogelijk?	Straling
Rood	Tot 50 meter	Nee	> 36 kW
Oranje	Tot 100 meter	Nee	35 / 10 kW
Geel	> 100 meter	Beperkt (enkel op de 4 kW grens)	10 - 4 kW

Uitleg bovenstaande afbeelding (schade beeld)

- Rood: onherstelbare schade, alle brandbare materialen gaan branden.
- Oranje: gemiddelde schade brandhaarden en vervorming van kunststof.
- Geel: lichte schade geen branden afbladderende verf en ernstige verkleuring.

Kijkend naar het scenario zijn de mogelijkheden voor zelfredzaamheid van de personen binnen het invloedsgebied van de aardgastransportleiding beperkt mogelijk. Dit komt doordat het scenario (vrijwel) geen ontwikkeltijd kent. Voor de personen binnen het invloedsgebied betekent dit dat zij (vrijwel) geen tijd hebben om zichzelf naar veilig gebied te begeven. Personen binnen de 1% letaliteitszone en met afdoende bescherming overleven dit scenario. De kans dat dit zich voordoet is echter klein.

Het is overigens niet geheel duidelijk of de toegangen van de afzonderlijke woningen van de hogedrukaardgasleiding af liggen. Woningen aan Magnoliastraat (binnen de 1% letaalzone lijken naar de binnentuin gericht te zijn. De woningen aan de zijde Bosparkweg liggen nog wat verder af van de leiding, hiervoor geldt het handelingsperspectief 'schuilen binnen de woning' indien de voordeuren richting de risicobron zijn gericht.

Omgevingskenmerken

Bereikbaarheid

Voor hulpdiensten is het goed kunnen bereiken en verlaten van een incident met eigen materieel en eigen personeel van cruciaal belang. Hiervoor is het van belang dat wegen zo veel mogelijk een onbelemmerde doorgang bieden.

De planlocatie bevindt zich nabij het centrum van Alphen aan den Rijn en is gesitueerd aan de Magnoliastraat (erftoegangsweg). De locatie is op de openbare weg goed bereikbaar en de wegafmetingen zijn voldoende. Via de Bosparkweg is de wijk rond te rijden (geen doodlopend einde). Onduidelijk is echter waar de brandweeringangen zijn, de opstelplaatsen en de bluswaterwinning moeten nog nader op elkaar afgestemd worden.

Alarmering bevolking

Voor alarmering van de bevolking bij calamiteiten buiten het bouwwerk wordt gebruik gemaakt van de waarschuwings-alarmeringssirene. In de nabijheid van het plangebied is een WAS-paal aanwezig. Daarnaast speelt ook het NL-alertsysteem een steeds belangrijkere rol bij het alarmeren van de bevolking.

Interventiekenmerken

Een adequate bluswatervoorziening, bestaande uit offensief en defensief bluswater, en een goede bereikbaarheid van zowel de bluswatervoorzieningen als de incidentlocatie, zijn randvoorwaarden voor een effectieve en efficiënte incidentbestrijding door de brandweer.

Offensieve bluswatervoorziening

In de bestaande situatie zijn nabij het plangebied diverse brandkranen aanwezig die dienst kunnen doen als offensieve bluswatervoorziening ten behoeve van de brandweer. Indien aan de Bosparkweg ook een brandweeringang moet komen dan is wel een extra brandkraan benodigd.

Defensieve bluswatervoorziening

De benodigde defensieve bluswatervoorziening is toereikend, de waterwinplaats voldoet de minimaal benodigde waterlevering. Het open water ligt binnen een afstand van 160 meter vanaf de opstelplaats.

Opkomsttijd

Voor de woonfunctie geldt conform de Wet veiligheidsregio's een zorgnormtijd van acht minuten voor brandweervoertuigen. De daadwerkelijk benodigde opkomsttijd valt binnen de zorgnormtijd.

4. Analyse en advies

Op basis van de vijf kenmerken, zoals beschreven in het voorgaande hoofdstuk, is er een analyse uitgevoerd. Deze analyse gaat in op de volgende aspecten: incident- en vluchtscenario en het bestrijdbaarheidsscenario.

Incident- en vluchtscenario

Gebouwbrand

Het handelingsperspectief van de aanwezigen personen is bij een gebouwbrand vanuit ruimtelijke ordeningsoogpunt naar verwachting goed. De ontvluchting vanuit de gebouwen via afzonderlijke trappenhuizen naar de openbare weg zal naar verwachting voldoende mogelijk zijn. Voor het bestemmingsplan zijn geen bezwaren. Het veilig ontvluchten vanuit de woningen als ook de overige brandveiligheidsonderdelen binnen het perceel komt in de aanvraag omgevingsvergunning activiteit bouwen naar voren.

Toxische wolk

Het handelingsperspectief van de aanwezigen personen is bij een toxische wolk als ook bij een brand in de omgeving reeds geborgd door het afschakelen van de mechanische ventilatie, we adviseren u dit ook als voorwaardelijke verplichting in de regels van het bestemmingsplan op te nemen.

Fakkelbrand

Afhankelijk van de situatie en de inrichting van de omgeving kan het handelingsperspectief verschillen. Snel reageren is bevorderlijk.

- Voor personen buiten is het handelingsperspectief vluchten (uit het zicht van de brand, onder dekking van objecten zoals muren).
- Als er schuilmogelijkheden zijn, is dekking zoeken of een schuilplaats binnen gaan een goed handelingsperspectief.
- Voor personen binnen, dichtbij de bron (daar waar gebouwen ontbranden) is het handelingsperspectief ontruimen en vluchten.
- Voor personen binnen, op grotere afstand van de bron, (daar waar gebouwen niet ontbranden) is het handelingsperspectief binnen blijven.

Zie hiervoor ook tabel 5.4 van de Toelichting. De beschreven maatregelen zijn nog niet volledig verwerkt in het voorliggende plan. Geadviseerd wordt dit alsnog te doen.

Risicocommunicatie

In voorbereiding op de adviesaanvraag is de hoogte van het groepsrisico in de huidige en toekomstige situatie bepaald i.r.t. de aanwezigheid van een hogedrukaardgasleiding. Uit de berekeningen blijkt dat de hoogte van het groepsrisico toeneemt, echter nog steeds ruim lager is dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde. Ondanks dat het groepsrisico niet boven de oriëntatiewaarde komt, en het daarmee geen knelpunt vormt voor het bestemmingsplan, is het wel van belang rekening te houden met de effectafstanden van een mogelijk incident. Het treffen van maatregelen is dan ook niet gericht om te kunnen voldoen aan de eisen die gesteld worden aan het plaatsgebonden- en het groepsrisico (die zijn immers voldoende). Aanvullende maatregelen kunnen echter wel bijdragen aan het vergroten van de zelfredzaamheid van de aanwezigen in geval van een calamiteit. De zelfredzaamheid van de aanwezigen in het bouwwerk kan worden vergroot door risicocommunicatie in te zetten. Hiermee kan de bewustwording van de aanwezigheid van de hogedrukaardgasleiding, en eventueel ook voor een incident met gevaarlijke stoffen op de provinciale weg, worden vergroot. Ook kan hierin uitleg worden gegeven over het handelingsperspectief.

Bestrijdbaarheidsscenario

Gebouwbrand en fakkelbrand

Ten aanzien van de bestrijdbaarheid van een gebouwbrand is nog onduidelijk hoe de toetredingsmogelijkheden, de opstelplaatsen en de bluswaterwinpunten op elkaar zijn afgestemd.

Scenario's vanuit de omgeving

De hulpverlening kan een brand of een ongeval met gevaarlijke stoffen niet voorkomen. Voor de relevante scenario's in/nabij het plangebied geldt dat het ongevalsscenario al heeft plaatsgevonden of nog in volle gang is wanneer hulpdiensten arriveren. De hulpverlening bereidt zich dan ook voor op de mogelijke gevolgen van de genoemde scenario's.

5. Vervolgproces

In het kader van het vervolgproces willen wij u alvast de volgende zaken onder de aandacht brengen. Hierbij is het van belang dat deze zaken worden verwerkt in bijvoorbeeld de aanvraag voor de activiteit bouwen.

Gebruik van isolatiematerialen

In het kader van het scenario fakkelbrand kan een brand overslaan op het gebouw. Wij adviseren u bij de uitvoering en het ontwerp van de bouwwerken om bij de buitengevels en daken zo min mogelijk gebruik te maken van brandgevaarlijke materialen (PIR- en PUR-schuimen, plantaardige producten etc.). Hiermee wordt de branduitbreidingskans verkleind.

Patiëntenvervoer

Voor het vervoer van patiënten door de ambulancedienst vragen wij aandacht voor de minimale afmetingen van een brancard. Wij adviseren u de liften in de bouwwerken zodanig te ontwerpen dat hierin ook brancards vervoerd kunnen worden. Stel indien noodzakelijk of wenselijk hiervoor regels in het bestemmingsplan. We adviseren hierbij de minimaal afmetingen van 110 x 220 cm (breedte x diepte) van de cabine aan te houden.

Groene gevels/daken

In het kader van de duurzaamheid is het toepassen van groene gevels en daken steeds vaker onderdeel van een gebouwonwerp. Of dat in dit plan ook zal worden toegepast is onduidelijk. Planten en andere vegetatie kunnen met name in droge perioden brandbaar zijn en een brand verspreiden over een groter oppervlak / over meerdere bouwlagen/wooneenheden. In de nadere uitwerking van het (bouw)plan zal aandacht moeten worden besteed aan het brandveilig toepassen van groene daken en gevels om zo het risico op een onbeheersbare brand te voorkomen.

Toepassing van zonnepanelen

Op de daken worden in het kader van de duurzaamheid zonnepanelen geplaatst. Met het plaatsen van zonnepanelen wordt echter extra kans op brand geïntroduceerd. Het treffen van (extra) veiligheidsmaatregelen kan escalatie van de brand verkleinen. Er wordt dan ook verwezen naar [Handreiking advies veilig PV systemen](#) van Brandweer Nederland, met daarin aandachtspunten, de toe te passen regelgeving en (brand)veiligheidsadviezen betreffende zonnepanelen op daken.